

Ajankohtaista instituutissa

Siirtolaisuusinstituutin uusi strategia 2021–2023

Siirtolaisuusinstituutille on päivitetty [strategia](#) vuosille 2021–2023. Edellisen strategian tavoitteita ja niiden saavuttamiseen käytettyjä menetelmiä ja niiden seuranta on terävöitetty ja selkeytetty. Strategia määrittelee, että instituutin tulee tuottaa kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävää muuttoliikkeisiin liittyvää tutkimusta monitieteellisellä tutkimusotteella, jossa tehdään myös uusia tieteellisiä avauksia. Päämääränä on myös, että instituutti on ulko-suomalaisuuden tutkimuksen ja dokumentoinnin keskeisin toimija ja kehittäjä. Keskeisessä roolissa kaikessa toiminnassa ovat instituutin arvot: avoimuus, eettisyys, oikeudenmukaisuus ja yhteisöllisyys. Nämä arvot ohjaavat läpileikkaavina niin meidän sisäistä toimintaa, kuin myös yhteistyötä ja yhteiskunnallisen toiminnan ja keskustelun.

"Tämä strategia on hyvä jatko aikaisemmalle. Instituutti on viime vuosina kehittynyt paljon, ja on silti säilyttänyt toimintakentän monipuolisuutta niin tutkimuksen kuin dokumentaation osalta. Uudet tavoitteet ovat entistä kunnianhimoisempia, ja niissä painottuu monitieteellisyys ja yhteistyö keskeisten sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa", painottaa hallituksen puheenjohtaja Veli-Matti Ritakallio. "Uusi strategia välttää itsestäänselvyyksien toteamisen. Siellä määritellään hyvin selkeät suuntaviivat toiminnallemme ja sen toteuttamiselle", iloitsee instituutin toimitusjohtaja Saara Pellander. Hallitus hyväksyi strategian alkukevään kokouksessaan, ja sen työstämiseen ovat osallistunut hallituksen ja toimitusjohtajan lisäksi instituutin henkilökunta, johtoryhmä sekä hallintoneuvoston edustajia.

Siirtolaisuusinstituutin palvelut löytyvät nyt entistä monipuolisemmin verkosta

Instituutti on monipuolistanut sähköisiä palvelujaan viimeisten kuukausien aikana:

Siirtolaisuusinstituutin julkaisemat kirjat löytyvät nykyään sähköisenä ja avoimesti saatavilla [doria.fi](#) palvelusta.

Arkiston aineistoa löytyy [Finna](#)-palvelusta, ja aineistoa ollaan lisäämässä sinne jatkuvasti. [Siirtolaisrekisteri](#) on kehitetty keväällä eteenpäin ja hakutoimintoja parannettu entisestään.

Siirtolaisuus—Migration-lehti on nykyään helposti luettavissa [journal.fi](#)-palvelusta.

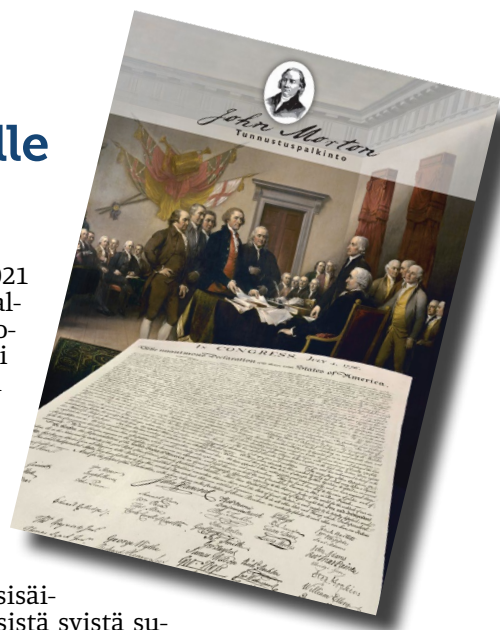
Instituutin verkkosivut on selkeytetty ja kehitetty visuaalisesti eteenpäin. Sosiaalisen median uutisia näkyvät helposti heti etusivulta, ja verkkosivuilta löytyy myös instituutin tuore esittelyvideo.

Sosiaalisessa mediassa instituutti tuo esille monipuolisesti muuttoliikkeisiin liittyviä asioita, joten käythän tykkäämässä/seuraamassa instituuttia Twitterissä ja Facebookissa.

Instituutin uutiskirje on hyvä tapa pysyä kärryillä instituutin ajankohtaisista asioista, sen voi käydä tilaamassa osoitteesta: <https://uutiskirje.siirtolaisuusinstituutti.fi/>

Toivottavasti entistä useampi löytää näin tiensä kiinnostavien julkaisujen, aineistojen ja instituutin monipuolisen toiminnan pariin!

John Morton -palkinto 2021 Suomen Sukututkimusseuralle

Siirtolaisuusinstituutin hallitus on myöntänyt vuoden 2021 John Morton -palkinnon Suomen Sukututkimusseuralle. Palkinnonsaaja julkistettiin 16.6.2021 webinaarissa, jossa Suomen Sukututkimusseuran hallituksen puheenjohtaja Jouni Elomaa avasi näkökulmia sukututkimukseen liikkuvuuden tutkimuksena.

Suomen Sukututkimusseura - Genealogiska Samfundet i Finland on tammikuussa 1917 perustettu suku- ja henkilöhistorian alan järjestö ja tieteellinen seura, jolla on noin 7800 jäsentä. Seuran puheenjohtaja Jouni Elomaa korostaa, että Suomalainen sukututkimus on alusta lähtien ollut yksilöiden, perheiden ja sukujen liikkuvuuden historian tutkimusta mikrohistoriallisista lähtökohdista. "Maan sisäinen muuttoliike ja kaupungistuminen on ollut yksi keskeisistä syistä sukuhistorialliseen kiinnostukseen. Voidaankin sanoa, että juurten tunteminen auttaa ihmisen identiteetin muodostumisessa ja sen kautta integroitumisessa uusiin yhteisöihin", selostaa Elomaa sukututkimuksen ja muuttoliiketutkimuksen yhtymäkohtia.

"Ihmiset ovat hyvin kiinnostuneet oman sukunsa siirtolaisuushistoriasta. Olemme huomanneet Siirtolaisuusinstituutissakin, miten suuren suosion vasta uudelleen avattu Siirtolaisrekisterimme on saanut", kertoo Siirtolaisuusinstituutin toimitusjohtaja Saara Pellander. "Myös useissa tuoreissa julkaisuissamme käydään läpi siirtolaisuusliikkeitä tietyn suvun siirtolaisuushistorian kautta. Sukututkimuksen ja siirtolaisuudentutkimuksen yhtymäkohdat ovat ilmeisiä, ja Sukututkimusseura tekee tässä todella arvokasta työtä kouluttamalla, digitoimalla asiakirjoja ja julkaisemalla aiheeseen liittyvää", Pellander kehuu.

"Suomen Sukututkimusseura on hyvin kiitollinen tästä huomionsoituksesta samoin kuin pitkään jatkuneesta yhteistyöstä Siirtolaisinstituutin kanssa", iloitsee seuran puheenjohtaja Jouni Elomaa. "Instituutin kirjasto, arkisto, eri tietokannat ja pyyteettömästi apuaan tarjonneet työntekijät ovat olleet korvaamattomia suurelle osalle suomalaisia sukututkijoita. Toivomme että Seuran jäsenten keskuudessa tehtävä kansalaistiede voi yhä suuremmassa määrin auttaa myös instituutin eri tutkimushankkeissa", Elomaa jatkaa.

Uusia hankkeita

KORKIT – Korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien kielikoulutus ja osaamista vastaavaan työhön ohjautumisen edistäminen Etelä-Pohjanmaalla

ESR-rahoitteisen hankkeen tavoitteena on edistää Etelä-Pohjanmaan korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien työllistymistä koulutustaan vastaavaan työhön. Siirtolaisuusinstituutti, Seinäjoen toimipiste (Markku Mattila) on hankkeen vastuullinen johtaja ja koordinaattori.

Rajallistamisen intiimi maantiede: Karkotettavuus ja sen vaikutukset ylijarjaisissa parisuhteissa eläviin suomalaisiin sekä heidän lähipiiriinsä (INDEFI)

Suomen Akatemian rahoittaman hankkeen johtaja on Saara Pellander, ja lisäksi mukana ovat tutkijat Eveliina Lyytinen, Zeinab Karimi ja Jaana Palander.

Hankkeessa tarkastellaan kuinka maahanmuuton kontrolli vaikuttaa intiimeihin suhteisiin ja kuinka intiimit suhteet vaikuttavat maahanmuuton kontrolliin.

Ulkosuomalaisuus muuttuu – keitä ovat tämän päivän ulkosuomalaiset?

Tuomas Hovi, Miika Tervonen, Heidi Latvala-White

Muuttuva ulkosuomalaisuus Kyselytutkimus maastamuutosta ja ulkosuomalai- suudesta

Linkki raporttiin:

<https://www.doria.fi/handle/10024/181268>

Ulkomailla asuu 300 000 suomen kansalaista, keitä he ovat?

Korkeasti koulutettujen ulkomaille muutto on synnyttänyt julkisuudessa huolia niin sanotusta aivovuodosta. Uutisoinnissa näkyy lisäksi monenkirjavia joukko NHL-pelaajista sairaanhoitajiin ja Espanjaan muuttaneihin eläkeläisiin, IT-alan asiantuntijoista elämäntapareissaajiin, bloggareihin ja au pareihin.

Nykypäivän ulkosuomalaisuus on myös paljon muuta. Muuttuva ulkosuomalaisuus –kyselytutkimus keräsi tietoa moninaisesta ulkosuomalaisten joukosta. Tulokset painottuvat erityisesti tämän päivän työikäisiin, Suomesta lähteviin muuttajiin ja heidän yllirajaiseen arkeensa. Tutkimus muodostaa ajankohittaisen kokonaiskuvan nopeasti muuttuvasta ilmiöstä maailman eri kolkissa.

Siirtolaisuusinstituutin toteuttamaan kyselyyn vastasi 3195 vastaajaa 85 eri maasta. Kyselyssä kartoitettiin vastaajien elämäntilannetta, yllirajaista arkea, identiteettiä, poliittista osallistumista, uskonnollisuutta, sekä palvelu- ja neuvontatarpeita.

Ulkosuomalaiset ja paluumuutto voimavarana – miten Suomi vastaa?

”2020-luvun ulkosuomalaiset voidaan nähdä globaalina verkostona, jonka piirissä on erittäin korkeaa osaamista ja asiantuntemusta. Lähes puolet vastaajista oli myös harkinnut paluuta Suomeen. Ulkosuomalaisten muodostama potentiaalinen voimavara kuitenkin usein sivuutetaan”, huomauttaa Miika Tervonen.

Ulkosuomalaisille suunnatut palvelut tunnetaan melko huonosti. Erityisesti paluu-

muuttoa harkitsevat ja pidempään ulkomaille asuneet kaipaavat tukea käytännön asioiden hoitamisessa. Esille nousivat varsinkin terveydenhuoltoon, verotukseen, työllisyyteen, sosiaaliturvaan, kieleen ja lasten hoitoon liittyvät kysymykset. Palvelu- ja tietotarpeita liittyi lisäksi verotukseen, lupa-asioihin ja eläkkeisiin Suomessa.

Kolmella neljästä perheellisestä vastaajasta on ulkomainen puoliso. Oma ja puolison työllistyminen sekä lasten kielitaito ja sopeutuminen nousivatkin kyselyssä vahvasti esille. Yllirajainen hoiva – sekä Suomessa asuvien ikääntyvien vanhempien, että omien vanhuusvuosien näkökulmasta – on niinkään aihealue, joka mietityttää monia.

Suomalaisuus ja kansainvälisyys ovat keskeisiä identiteetin rakennuspalikoita

Suomalaisuus ja yhteydet Suomeen koetaan erittäin tärkeiksi myös pitkään ulkomaille asuneiden keskuudessa. Oma äidinkieli on erittäin tai melko tärkeä 95% vastaajista. Sen rinnalla arvostetaan kansainvälisyyttä ja eurooppalaisuutta, eikä näitä nähdä toisiaan poissulkeviksi. Kysely kertookin monitahoisesta ja joustavasta ulkosuomalaisesta identiteetistä.

Tekijät

Kyselytutkimuksen toteuttavana tahona toimi Siirtolaisuusinstituutti ja yhteistyökumppaneina Kirkkohallitus/Kirkkohallituksen Ulkoasiain osasto, Suomi-Seura ry, Suomen Merimieskirkko, sekä Kansanvalistusseura.

